

Biblioteka og berekraftsmåla – kva rolle kan vi spele?

Tromsø, 13.10.2021

Vidar Lund

Leiar av Norsk Bibliotekforening
norskbibliotekforening.no

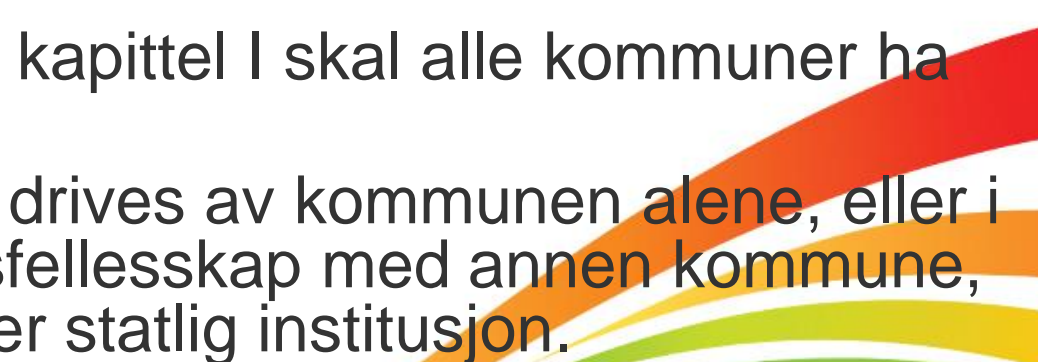

Oppgave

- Om bibliotekets samfunnsoppdrag sett i lys av FNs bærekraftsmål. Trenger vi bibliotektenester i alle kommuner?

Oppdraget

- §1: Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.
 - Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.
 - §4: Til formål nevnt i kapittel I skal alle kommuner ha et folkebibliotek.
 - Folkebiblioteket kan drives av kommunen alene, eller i helt eller delvis driftsfellesskap med annen kommune, fylkeskommunen eller statlig institusjon.
-

Kva er bibliotek?

- Audunson: «Et bibliotek er en institusjon – og bibliotekarene er en profesjon – som med utgangspunkt i organiserte samlinger av dokumenter – digitale så vel som fysiske – initierer sosiale prosesser knyttet til læring, kunnskapsdeling og kulturformidling.»

Berekraftsmåla

- Agenda 2030 – 17 berekraftsmål frå FN, vedteke i 2015.
 - Oversikt: www.fn.no (FN-sambandet)
 - Grunnlaget for samfunnsplanlegginga i norske kommunar.
-

Kva så for biblioteket?

- Spesifikt berekraftsmål: 16.10) Sikre allmenn tilgang til informasjon og verne grunnleggjande fridommar, i samsvar med nasjonal lovgjeving og internasjonale avtalar.
- Andre relevante:
 - Utrydde fattigdom
 - God helse og livskvalitet
 - God utdanning
 - Anstendig arbeid og økonomisk vekt
 - Industri, innovasjon og infrastruktur
 - Mindre ulikskap
 - Berekraftige byar og lokalsamfunn
 - Ansvarleg forbruk og produksjon
 - Fred, rettferd og velfungerande institusjonar
 - Samarbeid for å nå måla.

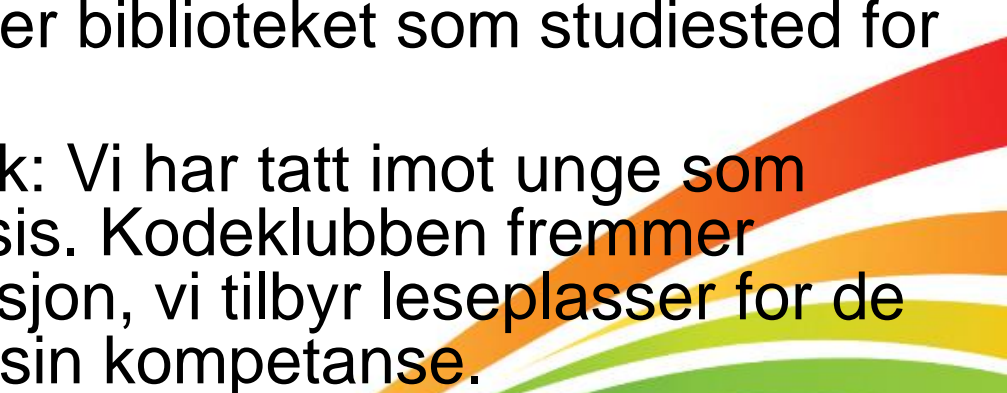

Kva gjer biblioteket for berekraft i lokalsamfunnet?

- Delekultur.
- Fri tilgang til informasjon og kunnskap.
- Lågterskel/terskelfritt tilbod til alle!
- Lesemeistring
- Digital inkludering

Korleis jobbe med berekraft? I

- Berekraftskartet for norske bibliotek: [Bærekraftsmåla i norske bibliotek \(wbim.no\)](http://wbim.no)
 - Porsanger bibliotek: «Studenter ved universiteter og høgskoler bruker biblioteket som studiested ved selvstudie og oppgaveskriving. Årlige lesekampanjer for grunnskoleelever. Eventyrstunder for barnehagebarn. Litteraturformidling til skolebarn. Kvensk institutt bruker biblioteket som studiested for sine studenter.
 - Hammerfest bibliotek: Vi har tatt imot unge som trenger arbeidspraksis. Kodeklubben fremmer kreativitet og innovasjon, vi tilbyr leseplasser for de som studerer / øker sin kompetanse.
-

Korleis jobbe med berekraft? II

- Balsfjord bibliotek: Vi er praksisplass for lokal næringsbedrift, som arbeidsforberedende sted, samt at vi samarbeider med NAV om å være arena for arbeidsutprøving. Vi har også vært praksisplass for unge studenter innen informasjons/bibliotekfag, samt praksisplass for flere grunnskoleelever via ordninger med Bufetat-midler. Vi har også årlige pop-up butikker og markeder, hvor små bedrifter, lokallag/foreninger og privatpersoner kan tjene penger på sine produkter/tjenester og få større kundebase.

Treng vi bibliotektenester i alle kommunar?

- Oppdraget i lova.
 - Kommunen kan organisere seg sjølv.
 - Berekraftsmåla som grunnlag for samfunnsutvikling.
 - Berekraftsmåla som grunnlag for bibliotekutvikling.
 - Biblioteket er ein billig måte for kommunen å nå konkrete og viktige mål!
-